

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM FAN VA INNOVATSIYA VAZIRLIGI
FARG‘ONA POLITEXNIKA INSTITUTI**

**«IQTIDORLI TALABALAR, MAGISTRANTLAR,
DOKTORANTLAR VA MUSTAQIL
IZLANUVCHILAR»**

ilmiy-amaliy anjumani

MATERIALLARI

25-26 IYUN, 2024 yil

Farg‘ona-2024

Hurmatli _____!

Sizni, Farg‘ona politexnika institutida 2024 yil «Insonga e‘tibor va sifatli ta‘lim yili»ga bag‘ishlanib «**Iqtidorli talabalar, magistrantlar, doktorantlar va mustaqil izlanuvchilar**» mavzusida o‘tkaziladigan institut miqyosida ilmiy-nazariy anjumaniga taklif qilamiz.

Anjumanni o‘tkazish vaqti: 2024 yil 25 iyun kuni soat 10:00 da Farg‘ona politexnika instituti madaniyat saroyida ochiladi.

Konferensiyada O‘zbekiston Respublikasi OTM va ITilar olimlari, professor-o‘qituvchilari, yengil sanoat tarmoq korxonalari mutaxassislari, tadqiqotchilar, magistrant va iqtidorli talabalar tomonidan amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlari natijalari muhokama qilinadi.

Ilmiy va ilmiy-texnik konferensiya doirasida quyidagi yo‘nalishlar bo‘yicha yalpi va sho‘ba majlislari o‘tkazilishi rejalashtirilgan:

Sho‘ba 1. Mashinasozlik texnologiyasi va avtomatlashtirish, Texnologik mashina va jihozlar, Yer usti transport tizimlari va ularni ekspluatatsiyasi, Tadbiqiy mexanika;

Sho‘ba 2. Elektr energetikasi, Elektr texnikasi, Elektr mexanikasi va elektr texnologiyalari, Fizika, Chizma geometriya va muhandislik grafikasi;

Sho‘ba 3. Bino va inshootlar qurilishi, Geodeziya, Kartografiya, Kadastr, Muhandislik kommunikatsiyalari qurilishi, Arxitektura, Qurilish materiallari, Buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarish;

Sho‘ba 4. Iqtisodiyot, Menejment, Buxgalteriya hisobi va audit;

Sho‘ba 5. Kimyo va kimyoviy texnologiya, Oziq-ovqat texnologiyasi, Neft va neft- gazni qayta ishlash;

Sho‘ba 6. Yengil sanoat buyumlari texnologiyasi, Tabiiy tolalar, Qishloq xo‘jalik mahsulotlarini saqlash texnologiyasi;

Sho‘ba 7. Elektronika va asbobsozlik, Metrologiya, Standartlashtirish va mahsulot sifati menejmenti, Intellektual muhandislik tizimlari;

Sho‘ba 8. Ijtimoiy, Gumanitar, Xorijiy tillar, Matematika va tabiiy fanlar.
Anjumanning rasmiy tillari: o‘zbek, rus va ingliz tillari.

Anjumanga tezislar **2024 yil 20 iyun** kuniga qadar elektron shaklda qabul qilinadi.

Tashkiliy qo‘mita

Bizning manzil: O‘zbekiston Respublikasi, 150107, Farg‘ona shahri, Farg‘ona ko‘chasi, 86-uy, Farg‘ona politexnika instituti.

© FarPI – Farg‘ona politexnika instituti, 2024.

Murojaat uchun telefonlar: (+99891) 676-11-00; telegram:
@Jabborov_Islobek,

Konferensiyaning tashkiliy qo‘mitasi:

Salomov O‘.R.	– Tashkiliy qo‘mita raisi, Farg‘ona politexnika instituti rektori, texnika fanlari doktori;
Jaxongirov I.	– XH prorektor; i.f.d., (DSc);
Salimov A.A.	– MIIB prorektori, PhD;
Ergashev S.F.	– FarPI IPKT bo‘limi boshlig‘i, t.f.d., professor.
Xomidov A.Q.	– “ITITFTE” bo‘limi boshlig‘i;
Odilov O	– “Magistratura” bo‘limi boshlig‘i;
Ismoilov N.	– “Xalqaro hamkorlik” bo‘limi boshlig‘i;
Abduhalilov B.	–Ma‘naviy-ma‘rifiy masalalar bo‘yicha bo‘lim boshlig‘i.
Abduraxmonov S.J.	– “I va IPKTB” muhandis, anjuman kotibi.

Tahririyat a‘zolari : S.F. Ergashev, A.Q. Xomidov.

Kompyuterda chop etishga tayyorlovchilar: M.Qurbonova, A.Xomidov

KONFERENSIYANING BIRINCHI KUNI TARTIBI

2024-yil 25-iyun kuni Farg‘ona politexnika instituti madaniyat saroyi

09:00- 10:00	– Konferensiya qatnashchilarini ro‘yhatga olish.
10:00- 10:30	– Konferensiya ochilishi va yalpi majlis yig‘ilishi.
10:00- 10:10	– Kirish so‘zi – Farg‘ona politexnika instituti rektori - O‘.R.Salomov.
10:10- 10:20	–Farg‘ona politexnika institutida iqtidorli yoshlarni qo‘llab-quvvatlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar - S.F.Ergashev
10:30- 10:40	– 3 bosqich DS doktoranti M.M. Payazov.
10:50- 11:00	– 3 bosqich tayanch doktoranti E.S.Umronov
11:10 -11:20	– M12-21YeT va YeA guruhi magistranti Obidjonov Z.
11:30- 11:40	–Farg‘ona politexnika instituti proffesori - G.N.Valiyev.
11:50- 12:00	– Farg‘ona politexnika instituti tayanch doktoranti I.N.Obidova.
12:10- 12:20	Tushlik Moderator: A.Q.Xomidov– “Iqdidorli talabalarning ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil qilish bo‘lim” boshlig‘i
13:30–15:30 – Sho‘balar ma’ruzalari.	
15:30-16:00	– Anjuman ishini yakunlash va natijalarini umumlashtirish.

Havolalar:

1. Official website, KUN.UZ. Certificate: No. 0987. <https://kun.uz/uz/news/2019/07/24/ozbekistonda-aholi-jonboshiga-tabiiy-gaz-istemoli-boshqa-davlatlarnikidan-3-barobarga-ortiq-oztransgaz>
2. The online edition of xs.uz, License number: 1191. <https://xs.uz/uz/40689>
3. Statistics Agency under the President of the Republic of Uzbekistan. <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/qo-mitayangiliklar/30220-o-zbekistonda-jismoniy-shaxslarga-tegishli-avtomobillar-soni-3-579-383-tani-tashkil-etdi>
4. EPA, the official site of US Environmental protection agency. <https://www.epa.gov/energy/greenhouse-gasesequivalencies-calculator-calculations-and-references>
5. The official website of World Wide Travel Organisation, based in Amstyerdam. <https://weather-andclimate.com/average-monthly-hours-Sunshine,tashkent,Uzbekistan>
6. Karabayeva M.I., Mirsalimova S.R., Salikhanova D.S., Mamadaliyeva S.V., Ortikova S.S. *Ximiya Rastitel'nogo Syr'ya*, 2022, no. 1, pp. 5369. (in Russ.). DOI: 10.14258/jcprm.2022019956
7. Akimova T. V. *Ekologiya. Priroda Chelovek Texnika.: Uchebnik dlya studentov texn. napravl. i spetsial. vuzov M.2006.: YuNITI DANA*, 330
8. Thomas Loerting, Romano T. Kroemer and Klaus R. Liedl, On the competing hydrations of sulfur dioxide and sulfur trioxide in our atmosphere // *Chem. Commun.*, 2000, 9991000.
9. Bamdad, H., *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 2017. <http://dx.doi.org/10.1016/j.rser.2017.05.261>, 1-2
10. Frederica Perera *Pollution from Fossil-Fuel Combustion is the Leading Environmental Threat to Global Pediatric Health and Equity: Solutions Exist Int. J. Environ. Res. Public Health*, 2018, 15-16
11. "7 Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change". UN Treaty Database. Retrieved 27 November 2014.
12. Khakimov F.Sh., Khakimova Sh.Sh., Maksumova O.S. Technological review for using polyacrylic membranes in flue gas utilization // *Universum: технические науки: электрон. научн. журн.* 2021. 10(91). URL: <https://7universum.com/ru/tech/archive/item/12346>, 59 – 64
13. Mohammed Ali Mutar. Chloramphenicol controlled release from Poly(acrylic acid-co-methyl methacrylate)hydrogels // *Journal of Basrah Researches ((Sciences))*. Volume 38. Number 4.A (2012), -P. 45-65
14. Khakimov F.Sh. Method for preliminary determination of the composition of copolymers for the synthesis of electrolytes based on acrylic polymers, *Universum: химия и биология*, 2022. 10(100). URL: <https://7universum.com/ru/nature/archive/item/14341>, -б. 32-34
15. Г. И. Дерябина. *Сополимеризация // Учебное пособие, Самара, Изд-во Самарского университета*, 2013. –С.5-33

ISSIQXONA TIPLI QUYOSH QURITGICHLARIDA O'RIK QURITISHNING TADQIQOT NATIJALARI

Hikmatov Behzod Amonovich

Buxoro davlat universiteti tayanch doktoranti, Buxoro, O'zbekiston
behzodhikmatov1996@gmail.com, b.a.hikmatov@buxdu.uz

Hozirgi zamonda oziq-ovqat va energiya xavfsizligi dunyo hamjamiyati oldida turgan ikkita asosiy muammodir. Ekinlarni, mevalarni va boshqa qishloq xo'jaligi mahsulotlarini quritish - saqlash muddatini ko'paytirish va mikroorganizmlar hujumining oldini olish uchun

ishlatiladigan an'anaviy usul. Bu shunchaki namlik miqdorini xavfsiz chegaraga kamaytirishni anglatadi, shunda u uzoq vaqt davomida saqlanib qolishi mumkin va buning uchun issiqlik shaklida katta miqdorda energiya talab qilinadi. Issiqlik energiyasini qazib olinadigan yoqilg'ini yoqish, elektr isitish va quyosh nurlari orqali olish mumkin. Quyosh energiyasidan quritish uchun foydalanish qayta tiklanmaydigan energiya iste'molini 27% - 80% ga kamaytirishda muhim rol o'ynaydi. Chunki quyosh energiyasi toza va barqaror energiya manbasi bo'lib xizmat qiladi. Quritish uchun quyosh energiyasidan foydalanish iqtisodiy va ekologik jihatdan qulay yondashuvdir.

An'anaviy ravishda ochiq quyoshda quritish texnikasi qishloq xo'jaligi va qishloq xo'jaligi bo'lmagan mahsulotlarni quritish uchun ishlatilgan. Ammo ochiq quyoshda quritishning ko'plab kamchiliklari mavjud, masalan, keng maydon talabi, quritish muddati, quritilgan mahsulot sifatining pastligi va chang, qushlar va boshqalar kabi tabiiy sabablarga ko'ra ifloslanish. Ushbu kamchiliklarni bartaraf etish uchun ochiq quyoshli quritish, yanada samarali va atrof-muhitga zarar etkazadigan natijalarni ta'minlaydigan keng turdagi quyosh issiqxona quritgichlari mavjud. Ushbu maqolada o'rik mevasini quyosh quritgich qurilmalarining shaffof qoplama bilan qoplangan qismlarida oddiy polietilen va funksional keramika kompozit polietilen materiallarini qo'llagan holda, majburiy konveksiya asosida quyosh energiyasidan foydalanib quritish uchun tajriba tadqiqotlarining natijalari keltirilgan.

Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkilotining (FAO) 2012 yildagi ma'lumotlariga ko'ra, dunyodagi eng ko'p ekilgan mevali ekinlardan biri sifatida butun dunyo bo'ylab o'rik ishlab chiqarish taxminan $3,96 \cdot 10^6$ tonnani tashkil etdi va Xitoyda taxminan $8,19 \cdot 10^4$ tonna ishlab chiqarilgan [1]. Turkiya (taxminan $7,96 \cdot 10^5$ tonna), Eron (taxminan $4,60 \cdot 10^5$ tonna), O'zbekiston (taxminan $3,65 \cdot 10^5$ tonna), Jazoir (taxminan $2,69 \cdot 10^5$ tonna), Italiya (taxminan $2,47 \cdot 10^5$ tonna), Pokiston (taxminan $1,93 \cdot 10^5$ tonna), Fransiya (taxminan $1,90 \cdot 10^5$ tonna), Marokash (taxminan $1,22 \cdot 10^5$ tonna), Ispaniya (taxminan $1,19 \cdot 10^5$ tonna) va Misr ($9,88 \cdot 10^4$ tonnaga yaqin) o'rik yetishtirish bo'yicha yetakchi o'ntalikka kiradi.[2]

O'riklar polifenollar, karotinoidlar, vitaminlar va tabiiy salitsil kislotalari kabi salomatlikni mustahkamlovchi birikmalarning yaxshi manbaidir. Mavsumiy va tez buziladigan xarakterga ega bo'lganligi sababli, o'riklarni keyinchalik iste'mol qilish uchun ularni qandaydir saqlash kerak. Quritish o'rikni qayta ishlashda qo'llaniladigan eng keng tarqalgan usullardan biri bo'lib, namlikni past darajaga tushirish orqali ularning saqlash muddatini uzaytiradi, bu mikroorganizmlarning o'sishi va ko'payishini oldini oladi va namlik vositasida ko'plab buzilish reaksiyalarini minimallashtiradi. [3-5]

Konvektiv havo bilan quritish uskunasi va ekspluatatsiyasining arzonligi tufayli quritilgan meva va sabzavotlarni ishlab chiqarishda keng qo'llaniladigan texnologiya hisoblanadi [6-10]. Konvektiv quritish yo'li bilan o'riklarning kinetikasini o'rganish bo'yicha ko'plab tadqiqotlar olib borilgan. Konvektiv quritishning asosiy quritish parametrlari havo harorati, mutlaq namlik, havo tezligi va boshqalarni o'z ichiga oladi [11]. Odatda quritish harorati va havo tezligi qanchalik yuqori bo'lsa yoki mutlaq namlik qancha past bo'lsa, quritish tezligi shunchalik yuqori bo'ladi, deb hisoblangan [12,13]. To'g'ri va Pehlivan o'rikning yupqa qatlamli quyosh nurida quritilishini o'rganishgan [14]. Turli havo oqimi tezligini (50, 60 va 70 kg/soat) aniqladi va havo oqimi tezligi 50 dan 70 kg/soat soatgacha ko'tarilganda quritish vaqti taxminan 15% ga kamayganligini aniqladi. Karabulut va boshqalar turli haroratlarda (50, 60, 70 va 80 °C) issiq havoda quritish va quyoshda quritishning o'rikning rang qiymati va b-karotin tarkibiga ta'sirini baholadi [15]. Bon va boshqalar 50 dan 90°C gacha bo'lgan turli haroratlarda konvektiv quritish sharoitida o'riklarni quritish kinetikasini simulyatsiya qilish uchun diffuzion modelni taklif qildi [16]. Xiao va boshqalar o'rikning havoga bog'liq bo'lgan quritish xususiyatlarini o'rganib chiqdi va quritish harorati 50 dan 65°C gacha ko'tarilganda quritish vaqti taxminan 40% ga qisqarishini aniqladi [17]. Yuqoridagi ishlar tahlil qilingan holda o'rikni quritishda an'anaviy polietilen polietilenli quyosh quritgichlari va polietilen + funksional keramika kompozit polietilensi bilan hamda ochiq havoda eksperimental tadqiqotlar olib borildi [18].

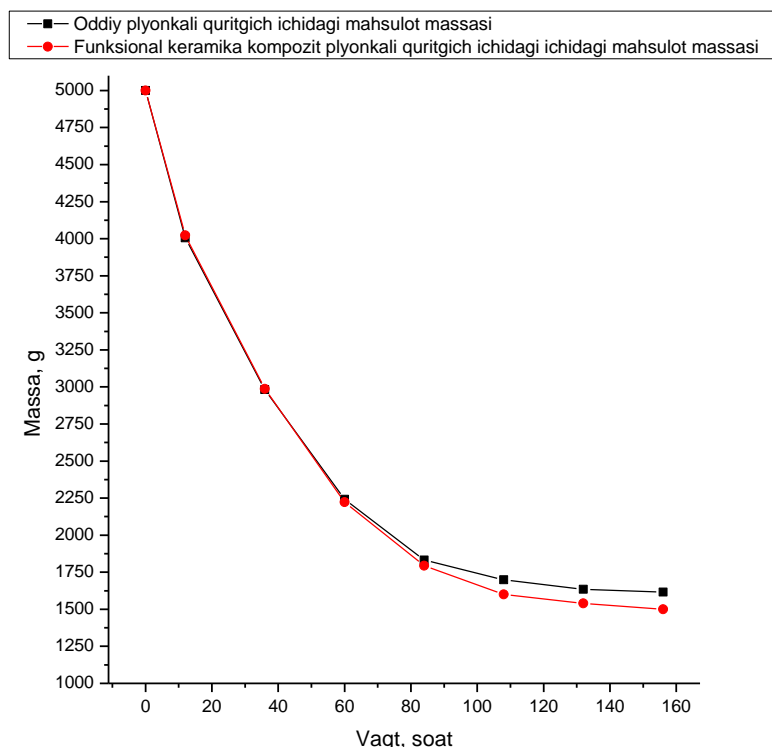
Eksperimental qurilmalarning plastik quvurdan tayorlangan. Maksimal oʻrnatish balandligi, ya'ni, markaziy qismning balandligi 0,6 m, yon devorlarning balandligi 0,4 m; pol qismining foydali yuzasi $1,2 \times 0,8 \text{ m}^2$. Bitta eksperimental qurilma uchun foydalanilgan plastik quvur uzunligi (COMFORT PP-R/GF PIPE DN25) 16,5 m, plastik quvurning tashqi diametri 25 mm, ichki diametri 20 mm. Polietilen polietilenning qalinligi 100 mikron. Plastik quvur ulagichlari 24 dona miqdorida ishlatiladi. Havo ventillyatorining oʻlchami $0,15 \times 0,15 \text{ m}$ ($U=220 \text{ V}$, $I=0,22 \text{ A}$. 1500 aylana/minut) ni tashkil etadi. Meva qoʻyiladigan taglik uchun $0,02 \times 0,02 \text{ m}$ li 4,8 m yogʻoch ishlatilgan boʻlib, mahsulot qoʻyiladigan yuzasi $1 \times 0,6 \text{ m}^2$. Mahsulot qoʻyiladigan yuza metal toʻr bilan qoplangan hamda pol yuzasidan 0,4 m balandlikda qoʻyilgan (1-rasm).

Qurilmalar tajriba oʻtkazish uchun tayorlanib, ikkala qurilma ham bir xil balandlikdagi stol ustida janubga qaratilgan va bir-biriga soyasi tushmaydigan holatda joylashtirilgan. Bu qurilmalarga quyosh nuri toʻgʻridan-toʻgʻri shaffof polietilen polietilenga tushib, undan qurilma ichiga oʻtadi va qurilma ichidagi mahsulot hamda havoni qizdiradi. Natijada mahsulot ichidagi namlik energiya oshishi hisobidan bugʻlana boshlaydi. Mahsulot tarkibidan ajralib chiqqan namlik qurilma ichidan majburiy konveksiya asosida havo ventillyatori yordamida tashqi muhitga chiqorib yuboriladi. Qurilmaning shu tarzda ishlashi natijasida, qurilma ichidagi mahsulot quritiladi. Havo kirishi uchun qurilmaning pastki gʻarbiy qismi 5 sm ochiq boʻlib, havo kiradigan umumiy yuza $S=0,8 \times 0,05=0,04 \text{ m}^2$ tashkil qilgan.

1-rasm. Eksperimental qurilmalarning tajriba jarayonidagi umumiy koʻrinishi (rasmda chapda oddiy polietilen qoplamali, oʻngda funksional keramika kompozit polietilen qoplamali quritgich)

Qurilmalarda 14-20/07/2023 kunlarida quyidagicha tajriba tadqiqotlari oʻtkazilgan. Oddiy polietilen va funksional keramika kompozit polietilen materiallari bilan qoplangan qurilmalarda massasi 5 kg dan boʻlgan oʻrik mevasi massani oʻlchash uchun moʻljallangan TEJ-1000B tipidagi laboratoriya tarozisida oʻlchanib, qurilma ichiga va ochiq havoga ham joylashtirilgan. Qurilmalar ichidagi oʻrik massasining kunlik oʻzgarishi aniqlab borilgan (2-rasm). Shuningdek qurilma ichidagi havo va mahsulotning ichki harorati, tashqi harorat soatlik oʻlchangan. Tashqi harorat, quyosh radiatsiyasi, shamol tezligi va havo namligi kabi kattaliklar <https://data.meteo.uz/> saytidan har soatda olingan. [19]

2-rasm. Quritgichlardagi mahsulot massasining soatlik o'zgarish grafigi.

Quritilgan mahsulotning massasi oddiy va keramika kompozit polietilenli quritgichlarda mos ravishda 1615 va 1500 g ni tashkil qilgan. Tajriba davomida funksional keramika kompozit qoplamali quyosh quritgichida qo'yilgan mahsulotning harorati oddiy qoplamali polietilenga nisbatan yuqori ekanligi qayd qilingan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Mishra, S., Verma, S., Chowdhury, S., Dwivedi, G., 2020a. Analysis of recent developments in greenhouse dryer on various parameters- a review. Mater. Today Proc. <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2020.07.429>.
2. Food and Agriculture Organization. FaoStat Database. <http://faostat.fao.org>
3. Kucuk, H.; Midilli, A.; Kilic, A.; Dincer, I. A review on thin-layer drying-curve equations. Drying Technology 2014, 32, 757–773.
4. Garcia-Perez, J.V.; Carcel, J.A.; Simal, S.; Garcia-Alvarado, M.A.; Mulet, A. Ultrasonic intensification of grape stalk convective drying: kinetic and energy efficiency. Drying Technology 2013, 31, 942–950.
5. Ghandi, A.; Powell, I.B.; Chen, X.D.; Adhikari, B. The survival of lactococcus lactis in a convective-air-drying environment: The role of protectant solids, oxygen injury, and mechanism of protection. Drying Technology 2013, 31, 1661–1674.
6. Danielsson, S.; Rasmuson, A. The influence of drying medium, temperature, and time on the release of monoterpenes during convective drying of wood chips. Drying Technology 2002, 20, 1427–1444.
7. Arora, S.; Bharti, S.; Sehgal, V.K. Convective drying kinetics of red chillies. Drying Technology 2006, 24, 189–193.
8. Sacilik, K.; Elicin, A.K. The thin layer drying characteristics of organic apple slices. Journal of Food Engineering 2006, 73, 281–289.
9. Kudra, T. Energy performance of convective dryers. Drying Technology 2012, 30, 1190–1198.

10. Abasi, S.; Minaei, S. Effect of drying temperature on mechanical properties of dried corn. *Drying Technology* 2014, 32, 774–780.
11. Lewicki, P.P.; Jakubczyk, E. Effect of hot air temperature on mechanical properties of dried apples. *Journal of Food Engineering* 2004, 64, 307–314.
12. Guo, L.M.; Zhang, Q.; Zhao, X.M.; Zou, S.P.; Liu, L. Study on the drying technology and drying characteristics of solar-dryer for high-quality dried apricot. *Xinjiang Agricultural Sciences* 2008, 45, 1102–1109.
13. Xiao, H.W.; Pang, C.L.; Wang, L.H.; Bai, J.W.; Yang, W.X.; Gao, Z.J. Drying kinetics and quality of Monukka seedless grapes dried in an air-impingement jet dryer. *Biosystems Engineering* 2010, 105, 233–240.
14. Tog̃rul, I.T.; Pehlivan, D. Modeling of drying kinetics of single apricot. *Journal of Food Engineering* 2003, 58, 23–32.
15. Karabulut, I.; Topcu, A.; Duran, A.; Turan, S.; Ozturk, B. Effect of hot air drying and sun drying on color values and b-carotene content of apricot (*Prunus armeniaca* L.). *LWT - Food Science and Technology* 2007, 40, 753–758.
16. Bon, J.; Rossello', C.; Femenia, A.; Eim, V.; Simal, S. Mathematical modeling of drying kinetics for apricots: Influence of the external resistance to mass transfer. *Drying Technology* 2007, 25, 1829–1835.
17. Xiao, H.W.; Zhang, S.X.; Bai, J.W.; Fang, X.M.; Zhang, Z.J.; Gao, Z.J. Air impingement drying characteristics of apricot. *Transactions of the Chinese Society of Agricultural Engineers* 2010, 26, 318–323.
18. Рахимов Р.Х, Муродов Д.Н., Исследование эффективности применения пленочно-керамического композита в гелиосушке / *Гелиотехника*, 2022, Том 58, №2, с.134-141.
19. <https://data.meteo.uz/>

URUG‘ EKISH MUDDATLARI VA ME‘YORLARI NO‘XATNING ZUMRAD NAVINI DON SIFAT KO‘RSATKICHLARIGA TA‘SIRI.

Mo‘minov Abduvali Akbaralievich *Soya va moyli ekinlar seleksiyasi, urug‘chiligi va yetishtirish agrotexnikasi laboratoriyasi mudiri, q.x.f.n., k.i.x.*

Raxmonov Shuxrat Xusanboevich *Tayanch doktorant,*

Don va dukkakli ekinlar ilmiy tadqiqot instituti

(E-mail): ddeiti-19@mail.ru

Annotatsiya. Ushbu maqolada Andijon viloyatining o‘tloqi-bo‘z tuproqlari sharoitida no‘xat o‘simligining doni tarkibidagi oqsil va moy miqdoriga urug‘ ekish muddatlari va me‘yorlarini ta‘siri bo‘yicha olib borilgan ilmiy tadqiqot natijalari keltirilgan. Bunda birinchi muddatda (20.11) ekilgan variantda eng yuqori ko‘rsatkichlar kuzatilib doni tarkibida oqsil miqdori 25,4-26,5% gacha, moy miqdori 5,5-6,3% ni tashkil etdi. Ikkinchi muddatda (20.02) ekilgan variantda oqsil miqdori 24,0-25,2% gacha, moy miqdori 4,8-5,8% ni tashkil etdi. Uchinchi muddatda (10.03) ekilgan variantda oqsil miqdori 22,9-24,1% gacha, moy miqdori 4,2-5,4% ni tashkil etganligi aniqlandi.

Kalit so‘zlar: O‘simlik, nav, no‘xat, oqsil, moy, muddat, me‘yor.

Аннотация. В данной статье представлены результаты научного исследования влияния сроков и норм посева на содержание белка и масла в зерне нута в условиях лугово-сероземных почв Андижанской области. Самые высокие значения наблюдались у варианта посева в первый срок (20.11), где количество белка в зерне составляло 25,4-26,5%, а количество масла - 5,5-6,3%. В варианте посева во второй срок (20.02) содержание белка составляло 24,0-25,2%, а масла - 4,8-5,8%. Установлено, что содержание белка в 3 варианте (10.03) составило 22,9-24,1%, а масличность - 4,2-5,4%.

	activated carbon from grape seeds in water treatment.
3	Р. Бўриев, А. Жўрабоев, Кузги буғдой экиннида дон қўнғизи, зарарли хасвага қарши ясон 40% н.кук. “agro-servise-torg” мчж Ўзбекистон препаратининг биологик самардорлиги.
4	Ibrohim Rahmonovich Asqarov, Mirjalol Muqimjon o‘g‘li Mo‘minjonov, Guloyim Dilshodbek qizi Olimjonova, Saraton kasalligi o‘limdan darak emas.
5	¹ Xokimov Abdulaziz Ergashali o‘g‘li, ² Eminov Ashrap Mamurovich, ³ Kadirova Zulayxo Raimovna, ¹ No‘monov Muhammadrajab Adxamjon o‘g‘li, ⁴ Mirsalimova Saodat Rahmatjanovna, Keramik mahsulotlar uchun Sho‘rsuv bentonitsimon glinasining fizik-kimyoviy xususiyatlarini o‘rganish.
6	Z.K.Dexkanov, M.M.Umarova, Kaliy sulfat olishning istiqbollari.
7	M. K. Abduraximov., Yu.Sh.Maxmudova Kartoshkaning o‘sishi va rivojlanishiga abiotik omillarning ta‘siri.
8	Андижон вилоятининг оч тусли бўз тупроқлари шароитида амарант навларининг суғориш тартибларини ўрганиш.
9	Tajiboyev G‘olibjon G‘ulomjonovich, O‘zbekistonda yangi bo‘lgan chufa (<i>Cyperus esculentus</i> L.) o‘simligini yetishtirish, kimyoviy tarkibini o‘rganish.
10	Salimjonov Jasurbek Xalimjon o‘g‘li, Kislotaga chidamli keramik materiallarning xossalari va ishlatilish sohalari.
11	Xakimov Farrux Shokirjonovich, Xakimova Shaxnozaxon Shavkatjon qizi, O‘zbekistonda energiyatejamkor membranalar qo‘llashning istiqbollari.
12	Hikmatov Behzod Amonovich, Issiqxona tipli quyosh quritgichlarida o‘rik quritishning tadqiqot natijalari.
13	Mo‘minov Abduvali Akbaraliyevich., Raxmonov Shuxrat Xusanboevich Urug‘ ekish muddatlari va me‘yorlari no‘xatning zumrad navini don sifat ko‘rsatkichlariga ta‘siri.
14	Raxmonov Shuxratjon Xusanboyevich, Raxmonova Mavluda Rustamovna, G‘apporova Nazokat Abduvaqqosovna, Urug‘ ekish me‘yorlarini soya navlarini poya balandligiga ta‘siri.
15	Mamatqulova Saida Raxmatovna, Turli tikuv mashinalarida mahsulotlarni tikishga vaqt sarfi me‘yorini o‘rganish.
SHO‘BA 6. YENGIL SANOAT BUYUMLARI TEXNOLOGIYASI, TABIIY TOLALAR, QISHLOQ XO‘JALIK MAHSULOTLARINI SAQLASH TEXNOLOGIYASI	
Rais – Toshpo‘latov I.	
Kotib – Salimjonov J.	
1	G.N.Valiyev., M.Q.Dadajonova, Kostyumbop matolarda qo‘llanilgan tolalar hususiyatlari tahlili.
2	M.Q.Dadajonova, Tabiiy ipak iplaridan tayyorlangan mato va ularning assortimenti.
3	Турғунбеков Ахмадбек Махмудбек ўғли, Хом ипак ва улардан илк бор нафис, тайёр ипакли газламалар ишлаб чиқариш технологияларини яратиш.
4	Tursunova Faridakhon, Theoretical foundations of the correct organization of the cotton harvesting.
5	G‘afurov Jaxongir Kabulovich, Abduraximova Manzura Sodiqovna, Zamonaviy trikotaj materiallar assortimenti va fizik-mexanik xususiyatlari tahlili.
6	Mamatqulova Saida Raxmatovna, Turli tikuv mashinalarida mahsulotlarni tikishga vaqt sarfi me‘yorini o‘rganish.
7	Mamatqulova Saida Raxmatovna, Tikuv mashinalarida chokdagi parallel sakrovchi ignalarning matematik modelini ishlab chiqish.
8	Nabidjanova Nargiza Nasimjanovna, Mamatqulova Saida Raxmatovna, Vaqt